

Abstrakt

Přestože je v České republice přibližně 500 000 sluchově postižených jedinců, kteří jsou vlivem determinant sluchového postižení ohroženou skupinou vzhledem k užívání návykových látek, je výrazný nedostatek studií, které by se tomuto tématu u nás věnovaly. Ačkoliv zahraniční studie určitá data nabízejí, celkový zájem o tuto problematiku je stále mizivý. Tato práce si bere za úkol vymezit základní pojmy a ve stručnosti popsat problematiku sluchového postižení, psychologické aspekty a vzorce užívání návykových látek v populaci sluchově postižených z dostupných zdrojů i prostřednictvím exploračně-korelační dotazníkové studie. Studie byla prováděna dotazníkovou formou a v první fázi šířena samovýběrem metodou sněhové koule srze 8 základních subjektů přes sociální síť facebook.com a jiné hromadně komunikační prostředky. Ve druhé fázi se jednalo o účelový výběr na dvou školách pro sluchově postižené v Praze. Výzkumným souborem byli v obou případech jedinci se ztrátou sluchu alespoň 20 dB na lepším uchu, věkově ani místně participace nebyla omezena. Výsledkem teoretické i praktické části je skutečnost, že se užívání návykových látek v populaci sluchově postižených vyskytuje a to pravděpodobně ve stejné či vyšší míře než u běžné populace. Vzhledem k tomuto faktu a komunikačním bariérám sluchově postižených je žádoucí vyvinout specializované služby v primární, sekundární i terciální prevenci užívání návykových látek, která by dokázala reflektovat kulturní, sociální i psychologické potřeby N/neslyšících či jinak sluchově postižených, a to včetně komunikace v jejich rodném, znakovém jazyce.

Klíčová slova: sluchové postižení, užívání drog, vzorce užívání, dotazníková studie, explorace